

บรรณานุกรม

- เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัย. การเลี้ยงโคนม เอกสารโรเนียวเย็บเล่มประกอบคำบรรยาย
คณะสัตวบาล พระนคร 2512
- _____, หลักการเลี้ยงสัตว์ทั่วไป เอกสารโรเนียวเย็บเล่มประกอบคำบรรยาย คณะเกษตร
พระนคร 2512
- โกเศศ มโนวดีเส้า, สุปจน์ เตชะเทศ และ สมนึก ศรีปลั่ง. ปศุสัตว์กับปัญหาทางเศรษฐกิจ
กรุงเทพ โรงพิมพ์การศาสนา 2514
- จุฑา กฤษณะมระ. " การพัฒนาทรัพยากรที่ดินในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ " วารสารพัฒนาที่ดิน 10
(พฤษภาคม และ กรกฎาคม 2516) กรมพัฒนาที่ดิน
- จักร พิษยธรงค์สงคราม. " กรมปศุสัตว์ของประเทศไทยในปัจจุบัน " ข่าวพาณิชยกรรมพิเศษ
20 สิงหาคม 2510, 145 - 156
- _____, " ข้อคิดเห็นในการพัฒนากิจการเกษตรพืชและสัตว์ " ข่าวสารการ
เกษตร 18 (มกราคม - กุมภาพันธ์ 2516) พระนคร, 48 - 57
- เจริญ จันทลักขณา. การผลิตโคเนื้อ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ภาควิชาสัตวบาล กรุงเทพ 2515
- เฉลียว วราณสวัสดิ์ และ อารีย์ สาริกะวณิช " ปัญหาการใช้ที่ดินในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้
เป็นประโยชน์ " วารสารอาหาร 3 (มกราคม - มีนาคม 2514) พระนคร,
สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี. 33 - 43
- ชาญชัย รอคอนันต์. " เราจะเริ่มเลี้ยงโคเนื้ออย่างไร " วารสารศูนย์บางพระ 12
(พฤษภาคม - มิถุนายน 2517) ชลบุรี, 7 - 11
- รุติมา วิทยาภรณ์. " ตลาดเนื้อโค - กระบือและเนื้อต้มในประเทศญี่ปุ่น " เอกสารประกอบการ
สัมมนา เรื่อง ภาวะและปัญหาการส่งออกสินค้าออกไปญี่ปุ่น สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
(พฤษภาคม 2518) กรุงเทพมหานคร

- ไทย - อเมริกัน, สภาคม. การรวมกำลังเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม รายงานการประชุมทางวิชาการ
ครั้งที่ 1 พระนคร โรงพิมพ์ชวนพิมพ์ 2511
-, การพัฒนาส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น รายงานการประชุมใหญ่ทางวิชาการ ครั้ง 3
เล่มที่ 2 กรุงเทพฯ ประชาชน 2516
- ทิม พรรณศิริ. " คำแนะนำการเลี้ยงวัวอเมริกันบรามัน " วารสารปศุสัตว์ 2 (มิถุนายน 2518),
5 - 34.
- บรรเจิด พลาญกูร. " การจำแนกที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม " ข่าวพาณิชยฉบับพิเศษ 20 สิงหาคม
2515, 73 - 80
- บุญชนะ อัครถาวร. พัฒนาการทางเศรษฐกิจของประเทศไทย พ.ศ. 2493 - 2503 (พิมพ์ครั้งที่ 2)
พระนคร รัชการมัยการพิมพ์และหล่อพิมพ์
- บุญชู พุกหอม. " สถานการณ์ปศุสัตว์และเนื้อสัตว์ของญี่ปุ่น " จดหมายเหตุสภาหอการค้า
(9 พฤศจิกายน 2516) สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย พระนคร, 13 - 18
- บุญนาค วิคแฮม และคณะ. " การเพิ่มปริมาณการส่งออกของเมล็ด Townsville Stylo "
แกนเกษตร, 3 (มกราคม - กุมภาพันธ์ 2518), 33 - 36
- บริสุทธิ์ บัณฑิตวงศ์. " ข้อคิดเห็นบางประการในการเลี้ยงโค - กระบือ " ข่าวสารการเกษตร
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (พฤศจิกายน - ธันวาคม 2515), 47 - 49.
- ปัจจัย บุญนาค เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ไทยวัฒนาพานิช จำกัด พระนคร 2515
- ประยูร เถลิงศรี หลักเศรษฐศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 5) โรงพิมพ์ชวนพิมพ์ กรุงเทพฯ 2518
- ประสิทธิ์ คงยิ่งศิริ. " หลักและนโยบายในการพัฒนาภาค " วารสารเศรษฐกิจและสังคม
(มกราคม และ มีนาคม 2516) พระนคร, โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การชาย
และการซื้อแห่งประเทศไทย 2516

- ประสิทธิ์ วิไลพล. " ถั่ว พืชอาหารสัตว์ประเภทล้มลุกที่มีถิ่นกำเนิดในแถบร้อน " แกนเกษตร
(กันยายน - ตุลาคม 2516)
- ปศุสัตว์, กรม. เอกสารคำแนะนำเรื่องการปลูกหญ้าสำหรับเลี้ยงสัตว์ (พิมพ์ครั้งที่ 4) นครหลวงฯ
โรงพิมพ์ ร.ส.พ. 2515
-, เอกสารคำแนะนำเรื่องการเลี้ยงวัว (พิมพ์ครั้งที่ 8) กรุงเทพฯ โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การชายและการซื้อแห่งประเทศไทย, 2516
- สัตว์แพทย์, สมาคม. รายงานการประชุมวิชาการทางสัตวแพทย์ ครั้งที่ 2 ศูนย์เกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
เฉียงเหนือ (เมษายน 2514) กรุงเทพฯ, 2514
- สายใจ ชนะตระกูล. " ทลาโคโค - กระบือในฮ่องกง " ข่าวพาณิชย์ 23 สิงหาคม 2518 หน้า 7
- สุชาติ โคเมท. " แง่คิดเกี่ยวกับการใช้ที่ดินในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ " ครอบคลุม 20 ปี
คณะเศรษฐศาสตร์ ธรรมศาสตร์
- Moorman F.R. และ สันทัก โรจนสุนทร. " ลักษณะและสภาพของดินในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ " ข่าวพัฒนาที่ดิน 4 (พฤศจิกายน 2509)
- เสนาะ อุณาภูล. นโยบายการเงิน การคลัง และการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย
โรงพิมพ์รามินทร์ นครหลวง กรุงเทพมหานคร 2515
- สวัสดิ์ วีระเคชะ. คู่มือปศุสัตว์กรรม พระนคร, โอเคียนส์โตร์ 2505
- เศรษฐกิจการเกษตร, กอง. แผนงานเร่งรัดการผลิตและจำหน่ายโค - กระบือระหว่างปี 2515 -
2519 พระนคร, เอกสารสถิติการเกษตร เลขที่ 54 พระนคร 2515
-, เขตเกษตรเศรษฐกิจเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร สำนักงานปลัด-
กระทรวง พระนคร, 2514
-, รายงานผลการสำรวจจำนวนโค กระบือ สุกร เป็ดและไก่ พ.ศ. 2513
พระนคร โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การชายและการซื้อแห่งประเทศไทย 2514

- วิชัย ทั้งทรงจิตต์. " การพัฒนาตลาดเนื้อสัตว์ " เอกสารเสนอในการอภิปราย ฉบับที่ 2 รายงานการประชุมทางวิชาการเกษตรศาสตร์และชีววิทยา ครั้งที่ 10 สาขาสัตว์(กุมภาพันธ์ 2514)
- วิศิตวงศ์ ณ ป้อมเพชร. นโยบายเศรษฐกิจ ข้อคิดและการวิเคราะห์ ประชาชน กรุงเทพมหานคร 2516
- วิฑูร ฤทธยานนท์. " การบริโภคเนื้อสัตว์ในญี่ปุ่นยังคงเพิ่มสูงขึ้นในขณะที่การนำเข้าขยายตัว " แปลจากหนังสือ Trade and Industrial of Japan Vol.112 No.3 March, 1973
ชาวพาณิชย์ 2 กุมภาพันธ์ 2517 หน้า 6 - 9
- อาบ นคะจิก. การค้าปศุสัตว์ของไทย พระนคร โรงพิมพ์กสิประคิษฐ์ 2504
- อารันต์ พัทน์นิตย์. " ความสำเร็จและความล้มเหลวของ โครงการพัฒนาการเกษตรและพัฒนาชนบทในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ " เอกสารประชุมวิชาการประจำปี 2518 สมาคมเศรษฐศาสตร์การเกษตรแห่งประเทศไทย (มิถุนายน 2518)
- อุคม เกิกพิบูลย์. ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ พระนคร, ไทยวัฒนาพานิช 2516

เอกสารอื่น ๆ

- งานวางแผนส่วนเอกชน, กองวางแผนเศรษฐกิจและสังคม. รายงานเบื้องต้นของ โครงการพัฒนาปศุสัตว์ (Livestock Development) ของธนาคารโลก 2517
- คณะที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี, ฝ่ายเศรษฐกิจ. รายงานการประชุมปรึกษาหารือเรื่องปศุสัตว์ ครั้งที่ 1 ธนาคารแห่งประเทศไทย 14 พฤษภาคม 2517
- , รายงานการประชุมปรึกษาหารือเรื่องปศุสัตว์ ครั้งที่ 2 ธนาคารแห่งประเทศไทย 20 พฤษภาคม 2517

ภาษาอังกฤษ

- Asia Research Bulletin; Monthly Economics Reports, October 31, 1974, Asia Research Pte. Ltd. (Singapore).
- Bank of Tokyo; Foreign Exchange and Trade Practices in Japan, April 1969.
- Chaiyong Chuchart; "Review of Agricultural Situation in The Northeast Thailand." Economic Journal, May - August 1969.
- Chockchai Bulakul "Beef Cattle Expansion Project in Thailand." TAB (Thai American Bussiness), January - February 1973, pp. 51 - 58.
- Cunha, T. J. "Tropical Cattle Management Faces Ten Big Problems." World Farming, October, 1973, pp. 14 - 17.
- Donald J. Pryor, "Livestock; The Recognition of Stepchild," Finance and Development, September, 1970. A Publication of The International Monetary Fund and The World Bank Group, pp. 19 - 25.
- _____, "Livestock; The Road To market," Finance and Development, December, 1970. A Publication of The International Monetary Fund and The World Bank Group, pp. 22 - 28.
- Duckworth, J. E. "The Role of The Economist in Research for The Meat and Livestock Industry" Journal of Agricultural Economics Vol. XXIV No. 3 September, 1973. pp. 479 - 492.
- Ellsworth, P. T. The International Economy, (Fourth Edition) Collier - Macmillan International Editions, London, 1969.

- Erwin R. Brooks. "The Importance of Pastures and Forages," Proceeding Annual Meeting on Animal Production and Disceases. Vol.1 February 7 - 8, 1961. Kasetsart University, Bangkok, pp. 191 - 200.
- FAO, Agricultural Commodity Projection 1970 - 80. Vol.1. Rome, 1971.
- , Commodity Review and Outlook 1972 -73, Rome, 1973, pp. 98 - 108.
- , Production Yearbook, Rome, 1973.
- , Trade Yearbook, Rome, 1973.
- Foreign Agricultural Service; World Agricultural Production and Trade Statistic Report; U.S. Department of Agricultural, December, 1973.
- Greenfield, J. N. "Effect of Price Changes on The Demand for Meat." Monthly Bulletin of Agricultural Economics and Statistics, December, 1974, FAO (Rome), pp. 1 - 8.
- Hammonds and Binkley. Farming Programs for Students in Vocational Agricultural. The Interstate Painters & Publishers, Inc, Illinios, 1964.
- Hodder, B. W. Economic Development in The Tropics. Methuen Co.Ltd., London, 1973.
- James E. Johnston. "Integration of Livestock Production With Other Agricultural Activities in The Northeast." A Summary of a Table Presented During The 2 Annaul Meeting of Thai Veterinary Medical Association, April 22 - 23, 1971. Agricultural Center of The Northesat, The Pra Changwat Khonkaen, pp. 146 - 148.

- James H. Koshi. "Beef and Swine Production Problem of Thailand," Proceeding Annual Meeting on Animal Production and Health. Vol.11. Kasetsart University. January 30 - February 1, 1963, pp. 111 - 119.
- Jean Mayer; "Why The Food Crisis?" The Reader's Digest, June 1975, Hongkong, pp. 9 - 13.
- JETRO: Planning for Distribution in Japan Market Services 4, Tokyo, 1972.
- John Friedman. "Regional Planning as a Field of Study" Journal of The American Institute of Planners, Vol.XXIX (August) 1963.
- John Friedman and William. eds. Regional Development and Planning : A Reader. Cambridge; The M.I.T. Press, 1965.
- Kindleberger, C. P. International Economics. Homewood Illinois; Richard D. Irwin Inc., 1953.
- Mc.Meekan, C. P. "Science and World Animal Production; A Chirement and Failure." Finance and Development, March 1970. A Publication of The International Monetary Fund and The World Bank Group, pp. 2 - 6.
- _____, "Animal Production; Constraints and Their Removal." Finance and Development, June 1970. A Publication of The International Monetary Fund and The World Bank Group. pp. 2 - 13.
- Neuman, A. L., Roscoe R. Snapp. Beef Cattle, (Sixth Edition). John Wiley & Sons, Inc., 1969.

- Phisit Pakkasem. Thailand's Northeast Economic Development Planning; A Case Study in Regional Planning. A Thesis: The Graduate School of Public and International Affairs, University of Pittsburgh. 1972.
- Robertson A. D. "A Realistic Approach to Pasture Improvement in Northeast Thailand." Thai Journal of Agricultural Science, April 1975. Official Publication of Thai Agricultural Science Society of Thailand, Bangkok, pp. 69 - 86.
- Schultz, T. W. "Economic Growth from Traditional Agriculture, In D. Wall (ed.) Essay in Economic Development, University of Chicago Press. Chicago and London. pp. 3 - 22.
- Silcock, T. H. The Economic Development of Thai Agriculture. Cornell University Press, New York, 1970.
- Supachai Panitchpakdi. "Agricultural Improvement Through Fertilies; The Case of Thailand." Bank of Thailand Monthly Bulletin, April, 1974 Bangkok, pp. 16 - 24.
- "The Investor," "A Ranch in Korat." The Investor, January 1971, pp. 34 - 37.
- _____, "Beefing Up Thailand's Livestock Production." The Investor, August - September, 1973, pp. 351 - 355.
- Walter H. Peters, Robert R. Grummer. Livestock Production, (Second Edition). Mc.Graw - Hill Book Company, Inc., New York, 1954.

การคำนวณ

หลักเกณฑ์การจัดสรรโควตาและการจัดตั้งฟาร์มเลี้ยงโค - กระบือ
(เพื่อช่วยเพิ่มปริมาณการผลิตโค กระบือส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ)

หลักเกณฑ์การจัดสรรโควตาของกระทรวงเศรษฐกิจ

ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ สร 0403/18499 ลงวันที่ 12 ธันวาคม 2512 ยินยอมที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบในการจัดสรรโควตาของกระทรวงเศรษฐกิจและอนุมัติให้ใช้วิธีจัดสรรโควตาในลักษณะที่จะเป็นการบีบบังคับให้ผู้ได้รับการจัดสรรโควตาจัดทำฟาร์มเลี้ยงโคกระบือขึ้นเอง รวมทั้งส่งเสริมพอคารายใหม่ที่ตั้งฟาร์มเลี้ยงโค - กระบืออย่างจริงจังด้วย โดยกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรโควตาให้ส่งโค กระบือไปจำหน่ายต่างประเทศไว้ 5 ประการ คือ

1. จัดสรรโควตาแก่ผู้ได้รับจัดสรรอยู่ขณะนี้ต่อไปตามเดิม มีกำหนดอีก 2 ปี นับตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2512 โดยให้คณะกรรมการพิจารณาควบคุมการค้าสัตว์กับต่างประเทศ (กระทรวงเศรษฐกิจ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตร) แจ้งให้ผู้ได้รับการจัดสรรทราบว่าจะต้องจัดตั้งฟาร์มเลี้ยงโค กระบือ ตามหลักเกณฑ์ของกรมปศุสัตว์ขึ้นเองภายในระยะเวลา 2 ปี
2. เมื่อครบ 2 ปี ตามข้อ 1. แล้ว ผู้ได้รับการจัดสรรรายใดยังไม่มีฟาร์มเลี้ยงโค กระบือตามหลักเกณฑ์ของกรมปศุสัตว์ ให้ตัดโควตาของรายนั้นลง 50 เปอร์เซ็นต์
3. เมื่อครบ 3 ปี ผู้ได้รับจัดสรรโควตาที่ถูกตัดโควตาตามข้อ 2 ยังไม่มีฟาร์มเลี้ยงโค กระบือ ถึงกลางขางตน ก็ให้ตัดโควตาที่เหลือของรายนั้นออกทั้งหมด
4. จำนวนโควตาที่ตัดออกตามข้อ 2 และ 3 ให้คณะกรรมการพิจารณาจัดสรรโควตาให้ใหม่แก่ผู้มีฟาร์มตามแต่จะเห็นสมควรต่อไป
5. พอคารายใหม่ที่ประสงค์จะส่งสัตว์ไปจำหน่ายต่างประเทศ หากได้ดำเนินการจัดตั้งฟาร์มเลี้ยงโค กระบือ ตามหลักเกณฑ์ของกรมปศุสัตว์ มีจำนวนสัตว์ที่ผลิตได้จากฟาร์มของตนเอง แล้วให้คณะกรรมการ ฯ พิจารณาอนุญาตส่งออกได้เป็นกรณีพิเศษ นอกเหนือจากจำนวนโควตาที่กำหนดไว้

หลักเกณฑ์การจัดตั้งฟาร์มเลี้ยงโค กระบือของกรมปศุสัตว์

โดยมติคณะรัฐมนตรีเห็นชอบในหลักการจัดสรรโควตาของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่จะให้ผู้ได้รับจัดสรรโควตาคู่อยู่ในขณะนี้มีส่วนร่วมในการเพาะเลี้ยง บำรุง และขยายพันธุ์เป็นการส่งเสริมให้โค กระบือมีคุณภาพดีและปริมาณเพิ่มขึ้นอีกแรงหนึ่งเพื่อส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ โดยจัดตั้งฟาร์มเลี้ยงโค กระบือขึ้นแทนที่จะเป็นผู้นับไปกวางฮือโค กระบือ ที่มีขนาดและน้ำหนักดีจากท้องที่จังหวัดต่าง ๆ แยกอย่าง เกี่ยว ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ส่งออกในระยะต่อไปจะต้องทำการเลี้ยงโค กระบือ ตามหลักเกณฑ์ของกรมปศุสัตว์ ฉะนั้น กรมปศุสัตว์จึงเห็นสมควรวางหลักเกณฑ์การจัดตั้งฟาร์มเลี้ยงโค กระบือ ไว้ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะของฟาร์ม

- 1.1 ต้องเป็นฟาร์มเพื่อเลี้ยงโค กระบือ เป็นหลัก
- 1.2 ตั้งอยู่บนพื้นที่ที่สะดวกในการระบายน้ำ มีภูเขาน้ำพอเลี้ยงโค กระบือได้ตลอดปี
- 1.3 ต้องมีคอกและโรงเรือนบังแดดกันฝนถูกสุขลักษณะให้โค กระบือ อยู่อาศัย
- 1.4 ต้องมีเนื้อที่พอกับจำนวนสัตว์ที่เลี้ยง คือ โคหรือกระบือ 1 ตัว ต้องการเนื้อที่ประมาณ 2 ไร่ เพื่อใช้เป็นที่พักหญ้าและอาหารสัตว์
- 1.5 เจ้าของฟาร์มต้องแจ้งที่ตั้งฟาร์ม ชื่อฟาร์ม เนื้อที่ แผนผังโดยสับเซป ให้กรมปศุสัตว์ยึดถือไว้เป็นหลักฐาน

2. การเลี้ยงโค กระบือ

- 2.1 เจ้าของฟาร์มต้องเลี้ยงโค และ/หรือ กระบือ ซึ่งเป็นของตนเองเพื่อทำการผสมและขยายพันธุ์
- 2.2 ลักษณะของโค กระบือ ที่จะต้องเลี้ยงไว้ทำพันธุ์
 - 2.2.1 โค กระบือต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 2 ปี
 - 2.2.2 เฉพาะโคตัวผู้ต้องมีขนาดสูงตั้งแต่ 1.20 เมตรขึ้นไป
 - 2.2.3 เฉพาะกระบือตัวผู้ต้องมีขนาดสูงตั้งแต่ 1.30 เมตรขึ้นไป
- 2.3 เมื่อมีโคตัวเมียมีขนาดสูงตั้งแต่ 1.10 เมตรขึ้นไป หรือมีกระบือตัวเมียมีขนาดสูงตั้งแต่ 1.25 เมตรขึ้นไป ให้ถือว่าโคหรือกระบือที่มีขนาดสูงตามที่กล่าวนี้เสมือนเป็นสัตว์สงวนพันธุ์ตามพระราชบัญญัติบำรุงพันธุ์สัตว์ พ.ศ. 2519

2.4 จำนวนโค กระบือ ที่เลี้ยง

2.4.1 เจ้าของฟาร์มเป็นเอกชน ต้องเลี้ยงโคหรือกระบือตัวเมียไม่น้อยกว่า 20 ตัว และโคหรือกระบือตัวผู้ 1 ตัว

2.4.2 เจ้าของฟาร์มเป็นนิติบุคคล ต้องเลี้ยงโคหรือกระบือตัวเมียไม่น้อยกว่า 40 ตัว และโคหรือกระบือตัวผู้ 2 ตัว

2.4.3 อัคราโคหรือกระบือตัวผู้ต่อจำนวนโคหรือกระบือตัวเมีย ต้องมีโคหรือกระบือตัว

3. การป้องกันโรค

3.1 ต้องทำการทดสอบวัณโรคและโรคแท้งติดต่อในโค - กระบือทุกปี เมื่อปรากฏว่าเป็นโรคดังกล่าวจะต้องคัดออกจากฟาร์มโดยจำหน่ายให้โรงฆ่าสัตว์หรือทำลาย

3.2 ในกรณีโค - กระบือเลี้ยงไว้ทำพันธุ์ตามข้อ 2.2 และ 2.3 ต้องคัดออก
 3.2.1 โค - กระบือที่มีลักษณะเดียวกันมาแทนเพื่อให้ได้อัคราตามข้อ 2.4.3

3.3 ต้องฉีดวัคซีนป้องกันโรคให้โค - กระบือ ตามคำแนะนำของกรมปศุสัตว์

4. หลักฐานการเลี้ยงโค - กระบือ

4.1 โค - กระบือต้องมีตัวพิมพ์รูปพรรณทุกตัวและแสดงกรรมสิทธิ์เป็นเจ้าของฟาร์ม

4.2 ต้องมีสมุดทะเบียนแสดงถึง

4.2.1 ยอดโค กระบือ พันธุ์ เพศ และอายุ

4.2.2 ตราหรือเครื่องหมายที่ติดตัวสัตว์

4.2.3 การเกิด

4.2.4 การตาย

4.2.5 การซื้อขาย

4.2.6 การจำหน่าย - ขาย โอนหรือแลกเปลี่ยน

4.3 เจ้าของฟาร์มต้องทำงบเดือนทะเบียนโค กระบือ ตามแบบของกรมปศุสัตว์
 ส่งถึงกองควบคุมโรคระบาด กรมปศุสัตว์ อย่างช้าไม่เกินวันที่ 5 ของเดือน

หลักเกณฑ์การจัดตั้งฟาร์มเลี้ยงโค - กระบือและการจัดสรรโควตาโค - กระบือเพิ่มเติม

1. หลักเกณฑ์ทั่วไป

โดยเหตุที่หลักเกณฑ์การจัดตั้งฟาร์มเลี้ยงโค - กระบือซึ่งกรมปศุสัตว์กำหนดไว้เดิม ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2512 ยังมีใ้ระบุไว้โดยแน้ชัดว่าผู้ได้รับจัดสรรโควตาสัตว์ชนิดใดจำเป็นจะต้องตั้งฟาร์มเลี้ยงสัตว์ชนิดนั้น ตามนโยบายการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ ทำให้มีผู้เข้าใจตลาดเคลื่อนว่าเลี้ยงสัตว์ชนิดใดก็ได้ และยังมีใ้ระบุประเภทโค - กระบือที่จะอนุญาตส่งออกไว้ จึงควรกำหนดเพิ่มเติมดังนี้

1.1 ผู้ได้รับจัดสรรโควตาโคหรือโควตากระบือ จะต้องจัดตั้งฟาร์มเลี้ยงโคหรือกระบือให้ตรงตามโควตาหรือหลักเกณฑ์ที่กำหนด ผู้ได้รับจัดสรรโควตากระบือจะนำจำนวนโคที่เลี้ยงไว้ควมมากำนวนรวมไม่ได้ ผู้ได้รับจัดสรรโควตาโคจะนำจำนวนกระบือที่เลี้ยงไว้มากำนวนรวมไม่ได้

1.2 ผู้ได้รับจัดสรรโควตาทั้งโคและกระบือ จะต้องจัดตั้งฟาร์มเลี้ยงทั้งโคและกระบือตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดของสัตว์แต่ละชนิด

1.3 ผู้ได้รับจัดสรรโควตากระบือ จะส่งโคออกแทนในโควตากระบือก็ได้ แต่ผู้ได้รับจัดสรรโควตาโคจะส่งกระบือออกแทนในโควตาโคไม่ได้

1.4 โคหรือกระบือที่ส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ ต้องเป็นโคตัวผู้หรือกระบือตัวผู้

1.5 ฟาร์มเลี้ยงโค - กระบือตามหลักเกณฑ์ของกรมปศุสัตว์ ให้นำหมายถึงฟาร์มเลี้ยงโค - กระบือเพื่อใช้เป็นแรงงานและใช้เนื้อเป็นอาหารเท่านั้น ไม่ใ้ตีความรวมถึงฟาร์มเลี้ยงโค - กระบือไ้หม เพราะการเลี้ยงโค - กระบือนั้นมีจุดมุ่งหมายในการเลี้ยงแตกต่างกัน และผู้จัดตั้งฟาร์มสามารถขายโค - กระบือตัวผู้ประเภทนมให้แกพศาคาผู้ส่งสัตว์ออกไปจำหน่ายต่างประเทศใ้ได้อยู่แล้ว

1.6 การอนุญาตใ้ส่งโค - กระบือออกไปจำหน่ายต่างประเทศสำหรับผู้มีโควตาอยู่แล้วกรก สำหรับผู้จัดตั้งฟาร์มใหม่ตามหลักเกณฑ์การจัดตั้งฟาร์มของกรมปศุสัตว์ที่คณะกรรมการของ

กรมปลัดสัตว์ตรวจรับรองแล้วก็ได้ จะกำหนดจำนวนไว้เป็นรายปีและพิจารณาจัดสรรให้ส่งออกเป็น
คราว ๆ

2. จำนวนสัตว์ที่เลี้ยงในฟาร์มสำหรับรายเกาที่ไว้โคไว้คอกอยู่แล้ว

ในหลักเกณฑ์การจัดตั้งฟาร์มเลี้ยงโค - กระบือที่กรมปลัดสัตว์กำหนดไว้เดิม กำหนดโค
และกระบือที่คงเลี้ยงไว้เป็นจำนวนน้อย อาจทำให้ผู้ไว้คอกโคจัดสรรส่งออกดำเนินการเลี้ยง
ในลักษณะบังหน้าเพื่อรักษาโคไว้เท่านั้น ไม่เป็นการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ให้เป็นไปตาม
นโยบายของรัฐบาล ประกอบกับจำนวนโคคอกที่ไว้คอกของแต่ละรายไม่เท่ากัน จึงทำให้เกิดความ
ไม่เป็นธรรม ควรกำหนดจำนวนสัตว์ที่คงเลี้ยงแต่ละชนิดให้สัดส่วนสัมพันธ์กับโคคอกที่ไว้คอก และ
กำหนดระยะเวลาที่จะคงเลี้ยงเพิ่มขึ้นตามจำนวนโคคอกไว้เสียด้วย ดังนี้

2.1 ในระยะ 5 ปีนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วยกับหลักเกณฑ์การจัดสรร
โคคอกเดิมคือภายในวันที่ 8 ธันวาคม 2517 (คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2512) ผู้
ที่ไว้คอกโคจัดสรรโคคอกโคและ/หรือกระบืออยู่แล้ว จะต้องปรับปรุงขยายกิจการการเลี้ยงโคและ/
หรือกระบือให้เพิ่มขึ้น โดยจะคงเลี้ยงโคและ/หรือกระบือตัวเมีย สำหรับขยายพันธุ์ไม่น้อยกว่า
ร้อยละ 50 ของโคคอกคอกปีที่ได้ไว้คอกแต่ละชนิด หลังจากกำหนดนี้ให้เลี้ยงโคและ/หรือกระบือตัวเมีย
แต่ละชนิดเพิ่มขึ้นอีกปีละไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 จนครบจำนวนโคคอกคอกปีที่ได้ไว้คอก

2.2 ผู้ที่ไว้คอกโคอยู่แล้วเลี้ยงโคและ/หรือกระบือไว้ไม่ครบตามนัยของข้อ 2.1
คณะกรรมการพิจารณาควบคุมการค้าสัตว์กับต่างประเทศ จะพิจารณาตัดโคคอกคอกตามส่วน เพื่อ
นำไปจัดสรรให้แก่ผู้มีฟาร์ม ตามแต่จะเห็นสมควรต่อไป

3. สถานที่ตั้งฟาร์ม

สถานที่ที่จะส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศสำหรับโค - กระบือ ใญ่จะยังมี 2 แห่ง
คือ ทางท่าออกกรุงเทพฯและทางท่าออกในจังหวัดภาคใต้ ประกอบกับมีข้อตกลงระหว่างประเทศ
ที่มีการรับสัตว์ทางภาคใต้คือประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ กำไนคไคววา จะนำสัตว์จากภาคอื่นลง
ไปส่งทางภาคใต้ไม่ได้ จึงจำเป็นต้องกำหนดสถานที่ตั้งฟาร์มดังนี้

3.1 ในระยะแรกนี้ พอลการายเภาผู้ได้รับจัดสรรโควตาโค - กระบือ ให้ส่งออกทางท่าออกในจังหวัดภาคใต้อยู่แล้ว จะตั้งฟาร์มเลี้ยงโคและ/หรือกระบือแล้วแต่กรณีทางภาคอื่นของประเทศนอกจากภาคใต้ก็ได้ แต่จะนำสัตว์ในฟาร์มลำเลียงไปทำพิธีส่งออกทางภาคใต้อีก และผู้ได้รับโควตาส่งออกทางท่าออกกรุงเทพฯ อยู่แล้วจะตั้งฟาร์มทางภาคอื่นหรือภาคใต้อีก แต่ภายในวันที่ 8 ธันวาคม 2517 จะต้องตั้งฟาร์มเลี้ยงให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของกรมปศุสัตว์และให้ตรงตามโควตาที่ได้รับการจัดสรร กล่าวคือ ผู้ได้รับโควตาให้ส่งออกในจังหวัดภาคใต้ต้องตั้งฟาร์มทางภาคใต้ ผู้ได้รับโควตาให้ส่งออกทางท่าออกกรุงเทพฯ ต้องตั้งฟาร์มทางภาคอื่นของประเทศ และผู้ได้รับโควตาให้ส่งออกทั้ง 2 แห่งคือทั้งทางภาคใต้และทางท่ากรุงเทพฯ จะต้องตั้งฟาร์มตามโควตาที่ได้รับทั้งสองแห่ง โดยต้องตั้งฟาร์มทางภาคใต้ 1 แห่ง ทางภาคอื่นของประเทศอีก 1 แห่ง และแต่ละแห่งจะต้องเลี้ยงสัตว์ให้ครบตามนัยข้อ 2.1

3.2 สำหรับพอลการายใหม่ที่ประสงค์จะส่งโคและ/หรือกระบือออกจากภาคใต้จะต้องตั้งฟาร์มทางภาคใต้ และผู้ประสงค์จะส่งโคและ/หรือกระบือออกจากกรุงเทพฯ ต้องตั้งฟาร์มทางภาคอื่นของประเทศ

4. หลักเกณฑ์การอนุญาตให้ส่ง โคออกสำหรับพอลการายใหม่ผู้ตั้งฟาร์ม เลี้ยงโค

โดยเหตุที่ยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่จะอนุญาตให้พอลการายใหม่ผู้จัดตั้งฟาร์ม เลี้ยงโค ส่ง โคออกไปจำหน่ายต่างประเทศ ทำให้การพิจารณาอนุมัติส่งออกเป็นไปด้วยความยากลำบาก ประกอบกับการตั้งฟาร์มต้องลงทุนสูง มีความแตกต่างกันในการลงทุนเลี้ยง หากลงทุนเลี้ยงสัตว์พันธุ์แท้ ก็ลงทุนสูงมากกว่าเลี้ยงสัตว์พันธุ์ลูกผสม สมควรที่จักได้สนับสนุนผู้ลงทุนเลี้ยงสัตว์พันธุ์แท้ตามนโยบายหลักของกรมปศุสัตว์ในการปรับปรุงบำรุงพันธุ์สัตว์ ให้มีกำลังใจและความอดุศสาหะ เลี้ยงขยายพันธุ์ต่อไป เพื่อให้มีการส่งออกสอดคล้องกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515 - พ.ศ. 2519) จึงควรรกำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตให้พอลการายใหม่ผู้จัดตั้งฟาร์ม เลี้ยงโคส่ง โคออกไปจำหน่ายต่างประเทศดังนี้

4.1 ฟาร์มโค เลี้ยง โคลูกผสม ให้ส่งออกไปจำหน่ายได้ในอัตราร้อยละ 30 ต่อเดือนของจำนวนแม่พันธุ์ลูกผสมที่เลี้ยงในฟาร์มนั้น

4.2 ฟาร์มโคเลี้ยงโคพันธุ์แท้ โดยมีพันธุ์ประวัติ (Predigree) แสดงยืนยันให้
ให้ส่งออกได้เป็น 3 เท่าของข้อ 4.1

4.3 ฟาร์มโคเลี้ยงโคทั้งพันธุ์แท้และพันธุ์ลูกผสม ให้ส่งออกได้ตามอัตราส่วนของข้อ
4.1 และ 4.2

4.4 ฟาร์มโคเลี้ยงโคพันธุ์แท้และมีโคพอพันธุ์แท้เกินอัตราส่วนในการใช้ผสมพันธุ์ที่
ทางการกำหนด ให้ส่งออกได้เท่ากับโคพันธุ์แท้ในข้อ 4.2 เฉพาะจำนวนพอพันธุ์ที่เกิน

4.5 การพิจารณาอนุญาตให้ส่งโคตามหลักเกณฑ์จะพิจารณาคราวละปี การพิจารณา
ประจำปีอาจพิจารณาเพิ่มเติมหรือตัดทอนจำนวนอนุญาตลงได้ตามความเหมาะสม เพื่อให้สอดคล้อง
กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515 - พ.ศ. 2519) และสถิติ
จำนวนสัตว์ของประเทศ

4.6 จำนวนสัตว์พอพันธุ์หรือแม่พันธุ์ที่คณะกรรมการของกรมปศุสัตว์ได้ไปตรวจและใช้
เป็นหลักคำนวณให้ส่งออกได้ในรอบปีแล้วนั้น จะคงเลี้ยงดูไว้ตลอดไป หากมีสัตว์ตายหรือมีความ
จำเป็นต้องจำหน่ายจะคงมีหลักฐานไว้แสดงต่อคณะกรรมการของกรมปศุสัตว์ที่จะไปตรวจ และ
หากมีการจำหน่ายเป็นจำนวนมากเกินร้อยละ 10 ของจำนวนพอพันธุ์แม่พันธุ์แล้ว คณะกรรมการ
พิจารณาควบคุมการค้าสัตว์กับต่างประเทศจะพิจารณาคัดจำนวนที่อนุญาตให้ส่งออกในรอบปีนั้นลง
ตามส่วน หากพิจารณาคัดจำนวนลงในรอบปีนั้นไม่ทันก็จะพิจารณาคัดปีถัดไป

5. หลักเกณฑ์การอนุญาตให้ส่งโคออกเพิ่มขึ้นสำหรับพ่อค้ารายเก่า

สำหรับพ่อค้ารายเก่าผู้ได้รับโควตาโคส่งออกอยู่แล้วจะได้จัดตั้งฟาร์มเลี้ยงดูถูกต้องตาม
หลักเกณฑ์ของกรมปศุสัตว์ โดยโคเลี้ยงโคครบจำนวนที่กำหนดไว้ตามบัญชีข้อ 2.1 แล้ว หากได้
เลี้ยงโคลูกผสมและ/หรือโคพันธุ์แท้เพิ่มขึ้นอีกจากจำนวนที่กำหนดไว้ในข้อ 2.1 ก็พิจารณาอนุญาต
ให้ส่งโคออกไปจำหน่ายต่างประเทศได้เพิ่มขึ้นอีกจำนวนหนึ่งต่างหากจากโควตาที่ได้รับอยู่เดิมตาม
หลักเกณฑ์ข้อ 4.1 ถึงข้อ 4.6 เช่นเดียวกัน

6. หลักเกณฑ์การอนุญาตให้ส่งกระบือออกสำหรับพ่อค้ารายใหม่ผู้ตั้งฟาร์มเลี้ยงกระบือ

ผู้ที่มิได้รับโควตาให้ส่งกระบือออกไปจำหน่ายมาแต่เดิม แต่ได้จัดตั้งฟาร์มเลี้ยงกระบือตามหลักเกณฑ์ของกรมปศุสัตว์และมีกระบือตัวเมียที่ผสมพันธุ์ได้ตั้งแต่ 60 ตัวขึ้นไป จะขอให้นำกระบือออกไปจำหน่ายต่างประเทศได้ร้อยละ 10 ของเคียนของจำนวนกระบือตัวเมียที่เลี้ยงในฟาร์มหรือประสงค์จะส่งโคออกแทนก็ได้ ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 และสถิติจำนวนสัตว์ของประเทศด้วย

7. หลักเกณฑ์การอนุญาตให้ส่งกระบือออกเพิ่มขึ้นสำหรับพ่อค้ารายเก่า

พ่อค้ารายเก่าที่ได้รับโควตาให้ส่งกระบือออกอยู่แล้ว เมื่อได้จัดตั้งฟาร์มเลี้ยงกระบือตามหลักเกณฑ์ของกรมปศุสัตว์ขึ้นและได้ดำเนินการเลี้ยงจริงจึงมีกระบือตัวเมียที่ผสมพันธุ์ได้เกินกว่าจำนวนโควตาที่ได้รับใน 1 ปี ให้ส่งกระบือออกไปจำหน่ายต่างประเทศเพิ่มขึ้นได้คือร้อยละ 10 ของเคียนของจำนวนที่เกินหรือประสงค์จะส่งโคออกแทนก็ได้ ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 และสถิติจำนวนสัตว์ของประเทศด้วย

หมวด ข

โรงเรือนและอุปกรณ์ในการเลี้ยงโคเนื้อ

ในการดำเนินการเลี้ยงโคเนื้อนั้น โรงเรือนและอุปกรณ์นับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในการใช้ทุน ดังนั้นในการสร้างโรงเรือนและการจัดหาอุปกรณ์ตลอดจนเครื่องมือที่จำเป็นในการดำเนินกิจการประเภทนี้จะต้องคิดผลในระยะยาว ซึ่งโรงเรือนและอุปกรณ์จำเป็นต้องมีความแข็งแรงทนทานและสะดวกในการปฏิบัติงานควย ซึ่งจะช่วยให้การปฏิบัติงานของผู้เลี้ยงทำได้สะดวกและลดแรงงานในการทำงานลงให้น้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ ดังนั้นถ้าเราสามารถลดแรงงานในการเลี้ยงดูให้ต่ำลงโดยอาศัยโรงเรือนและอุปกรณ์ตลอดจนเครื่องมือที่จำเป็นและเหมาะสมกับงานแล้ว ก็จะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยลดต้นทุนการผลิตโคเนื้อให้ต่ำลงอีก

โดยทั่วไปแล้ว โรงเรือนและอุปกรณ์ที่จำเป็นมีดังนี้ คือ

คอกพักสัตว์ (Barn) ซึ่งส่วนมากเป็นโรงเรือนที่สร้างขึ้นเพื่อให้โคอาศัยหลับนอนในเวลากลางคืน ปกติมักนิยมสร้างในสถานที่ที่ผู้เลี้ยงสามารถดูแลและรักษาความสะอาดในคอกได้ง่าย ลักษณะบริเวณคอกนอกจากบริเวณโรงเรือนแล้วจะต้องมีที่โล่งแจ้งแค่มิรั้วกันเป็นสัดส่วน หลังคาจะช่วยป้องกันฝน เพราะโคเป็นสัตว์ที่ไม่ชอบน้ำเหมือนกระบือ บริเวณพื้นที่ควรจะทำเอียงเล็กน้อยเพื่อสะดวกในการทำความสะอาด ในบริเวณคอกควรจะมีรางควย รางอาหาร รางหญ้า และน้ำ ไว้ให้สัตว์ได้มีอาหารกินพร้อมอยู่เสมอ อาหารมักจะเป็นพวกหญ้าแห้ง

คอกขุนสัตว์ (Fattening pen) มีลักษณะคล้ายคอกพักสัตว์แต่ในคอกจะต้องแบ่งเป็นของเล็กให้เหมาะสมกับสัตว์ที่จะนำมาขังเพื่อขุน ซึ่งโคที่นำมาขุนนี้จะถูกขังอยู่ในคอกตลอดเวลาจนกว่าจะมีน้ำหนักเหมาะที่จะส่งตลาดได้ สิ่งสำคัญสำหรับคอกขุนสัตว์ก็คือการรักษาความสะอาดจากมูลหรือปัสสาวะของโค ซึ่งถ้าไม่รักษาให้สะอาดแล้วจะก่อให้เกิดโรครกับสัตว์ได้ง่ายและยากต่อการป้องกัน ข้างนี้เป็นการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูให้สูงขึ้นไปด้วย

ที่กำบังแดดฝน (Shelter or Shade) วัตถุประสงค์ที่สำคัญในการสร้างที่กำบังแดด และฝนให้โค ก็เพื่อให้สัตว์โคเข้าไปพักในเวลาอากาศร้อนจัดเช่น ในเวลาเที่ยง โดยทั่วไป นิยมสร้างเป็นจุก ๆ ในทุ่งหญ้า ในรูปเชิงหมาแหงน แต่จะมีประโยชน์และประหยัดกว่าถ้าไปปลูกไม้ยืนต้นที่ไหม้เงา ในบางประเทศที่อากาศร้อนจัดจะให้โคนอนพักในร่มเงาที่สร้างขึ้นในเวลา กลางวัน แล้วปล่อยให้ออกไปแทะเล็มหญ้าในตอนเย็นหรือตอนกลางคืน

คอกคักสัตว์ (Corrals) คอกคักสัตว์เป็นอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ช่วยในการปฏิบัติงาน เกี่ยวกับโค เช่น การคัก การตอน การขนถ่าย หรือการแยกสัตว์ตามอายุ ขนาด เป็นต้น นับว่าเป็นเครื่องมือที่อำนวยความสะดวกที่สุด แต่ทั้งนี้คอกคักสัตว์จะต้องมีระบบการปฏิบัติงานที่ สะดวกรวดเร็วและแข็งแรง รวมทั้งเหมาะสมกับขนาดของฝูงสัตว์และตัวสัตว์เอง

ของขนถ่ายสัตว์ (Loading Chute) เป็นอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกในการย้าย สัตว์ เพื่อช่วยในการนำสัตว์ขึ้นหรือลงจากรถบรรทุกได้ง่ายขึ้น และลดการสูญเสียน้ำหนักสัตว์ ปกติ นิยมสร้างรวมเป็นส่วนหนึ่งของคอกสัตว์ หรืออาจสร้างแบบเคลื่อนที่ก็ได้ ความสูงของของขนถ่าย สัตว์จะต้องเหมาะสมกับขนาดของรถบรรทุก ความกว้างพอเหมาะกับตัวสัตว์ ทางเดินของไม้เดิน มี ความลาดเทพอสมควร ปกติกว้าง 28 - 30 นิ้ว และสูงประมาณ 46 นิ้ว

ที่บังคับสัตว์ (Squeeze) เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตอนสัตว์ การคักเขา ประทับตราเครื่องหมาย ฉีดวัคซีน หรือยาป้องกันโรค หรืองานเล็ก ๆ น้อย ๆ นับว่า เป็นสิ่งจำเป็น เพราะช่วยลดแรงงานในการบังคับสัตว์ หรือล้มสัตว์เพื่อตอนหรือประทับตรา

ที่บังคับสัตว์ป่วย (Cattle Stock) สร้างขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการใช้งานเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น คมแดงกับสัตว์ ทำเครื่องหมายบนเขา กรอกยาสัตว์ ที่บังคับสัตว์นั้นมักจะออกแบบให้ สัตว์เดินเข้าไปเองโดยไม่ต้องตอนหรือบังคับ มีน้ำในรับของสัตว์และสามารถปรับระดับสูงต่ำได้

อ่างอาบน้ำยาและเครื่องมือพ่นยาสัตว์ (Dipping vat and spraying equipment) เป็นอุปกรณ์การเลี้ยงสัตว์อีกชนิดหนึ่งที่สร้างขึ้นมาเพื่อควบคุมพยาธิภายนอก เช่น เห็บ โดยสร้าง เป็นอ่างคอนกรีตลึกลึก ๆ มีหัวฉีดสำหรับฉีดยาให้ถูกทุก ๆ ส่วนในร่างกายสัตว์ แต่เครื่องมือชนิดนี้

เป็นการลงทุนสูง ควรใช้เฉพาะกิจการใหญ่ ๆ เท่านั้น ถ้ากิจการเล็ก ๆ ควรรวมกันในรูปแบบของกลุ่มเกษตรกร

อุปกรณ์ช่วยในการผสมพันธุ์ (Breeding vack) มักใช้ในฟาร์มที่มีการเลี้ยงโคแบบขยายพันธุ์ อุปกรณ์ชนิดนี้จะช่วยให้แม่โคสาวที่มีอายุ 2 ปี ผสมกับพ่อโคที่มีขนาดใหญ่กว่าหรือโตเต็มที่แล้วไม่ให้เกิดการรับน้ำหนักของพ่อโค โดยสร้างเป็นช่องพอเหมาะกับตัวแม่โคจะเข้าไปได้และมีที่รองรับน้ำหนักของพ่อโคได้

ที่ใส่อาหาร (Feed Bunk) มีทั้งแบบเคลื่อนที่และแบบอยู่กับที่ โดยมากทำด้วยไม้ สำหรับใส่อาหารประเภทเมล็ดพืชและหญ้าหมัก ขนาดของรางอาหารกว้างประมาณ 30 - 36 นิ้ว พื้นของรางสูงจากดินประมาณ 20 นิ้ว มีความลึกตั้งแต่ 6 - 10 นิ้ว

รางอาหารแบบช่วยตัวเอง (Self Feeders) ลักษณะการเลี้ยงโคเนื้อโดยทั่วไป มักจะมีการให้อาหารเสริมประเภทเมล็ดพืชหรืออาหารข้นเป็นประจำทุกวัน ซึ่งนับเป็นการเสียเวลาและแรงงานโดยใช่เหตุ จึงควรจะใช้รางให้อาหารแบบนี้ ส่วนใหญ่มักสร้างแบบเคลื่อนที่ได้

ที่สำหรับใส่อาหารเสริมให้แก่ลูกโค ในการเลี้ยงโคเนื้อโดยเฉพาะอย่างยิ่งลูกโคซึ่งอยู่ในระยะก่อนหยานนม ควรจะได้รับอาหารเสริมซึ่งมีพวกวิตามินหรือแร่ธาตุต่าง ๆ ผสมไว้ให้ลูกโคเข้าไปกินตามใจชอบตั้งไว้ตามจุดต่าง ๆ ทั้งในร่มและในทุ่งหญ้า และควรทำรั้วป้องกันมิให้โคโตเข้าไปกิน

อ่างให้น้ำและอุปกรณ์การให้น้ำ (Watering Facilities) ซึ่งนอกจากจะสร้างไว้ในคอกพักสัตว์แล้ว ควรจะได้สร้างไว้ตามจุดต่าง ๆ ในทุ่งหญ้าเพื่อให้สัตว์ได้กินในเวลาร้อนหรือเมื่อสัตว์กระหายน้ำในเวลากลางวันโดยไม่ต้องเดินกลับมากินที่คอกพัก อ่างเก็บน้ำควรจะเป็นแบบเคลื่อนที่เพราะจะช่วยบำรุงรักษาไม่ให้อุณหภูมิในบริเวณนั้นถูกเหยียบย่ำมากเกินไป

ที่ใส่อาหารแห้ง (Hay vack) เพื่อให้สัตว์กินในฤดูแล้ง ซึ่งอาจเป็นหญ้าแห้งหรือพืชที่เป็นอาหารอย่างอื่น สำหรับการออกแบบและขนาดในการสร้างแล้วแต่ความเหมาะสมและความต้องการของฟาร์ม

นอกจากอุปกรณ์ตามที่กล่าวมาแล้ว ยังมีสิ่งอื่น ๆ ที่ช่วยในการทำงานในฟาร์มอีก เช่น เครื่องมือที่ใช้ในการเคลื่อนย้ายหรือขนอาหารสัตว์ สถานที่เก็บอาหารสัตว์ที่จะช่วยลดเวลาในการขนไปให้สัตว์กิน และเครื่องมือที่จะใช้ทำความสะอาดคอกสัตว์และทุ่งหญ้า เป็นต้น

สำหรับโรงเรือนอุปกรณ์ต่าง ๆ ดังกล่าวนั้นนับเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเลี้ยงโคเนื้อทั้งสิ้น แต่อย่างไรก็ตามมิได้หมายความว่าดำเนินการเกี่ยวกับการผลิตโคเนื้อจะต้องมีสิ่งเหล่านี้ทุกอย่างเสมอไป เพราะลักษณะของฟาร์มและการดำเนินงาน จุดประสงค์ ตลอดจนจำนวนสัตว์ขอมแตกต่างกันไปในแต่ละฟาร์ม และที่สำคัญขึ้นอยู่กับกำลังทรัพย์หรือเงินทุนของผู้ประกอบการว่าจะสนองความพอใจได้มากน้อยเพียงใด

ผนวก ค.

ระเบียบการอนุญาตให้ส่งโคกระบือมีชีวิตออกไปต่างประเทศ

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2516 ลงมติเห็นชอบตามข้อเสนอของคณะกรรมการแก้ปัญหาเศรษฐกิจที่เสนอให้ยกเลิกหลักเกณฑ์การจัดตั้งฟาร์มเลี้ยงโคกระบือและการจัดสรรโควตาเดิม และให้กำหนดหลักเกณฑ์ใหม่ให้เหมาะสม

กระทรวงพาณิชย์จึงกำหนดระเบียบการอนุญาตให้ส่งโคกระบือมีชีวิตออกไปต่างประเทศขึ้นไว้ตามข้อเสนอของคณะกรรมการพิจารณาควบคุมการค้าสัตว์กับต่างประเทศ ไว้ดังต่อไปนี้

1. ผู้ที่จะได้รับการพิจารณาอนุญาตให้ส่งโคหรือกระบือออกไปต่างประเทศได้ จะต้องเป็นผู้มีฟาร์มเลี้ยงโคหรือกระบือของตนเอง
2. ลักษณะของฟาร์ม การเลี้ยง จำนวนโคกระบือหรือนางที่เลี้ยง การป้องกันรักษาโรคตลอดจนหลักฐานการเลี้ยงให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์กรมปศุสัตว์กำหนดไว้
3. โคกระบือที่อนุญาตให้ส่งออกไปต่างประเทศจะต้อง เป็นตัวผู้
4. ผู้ที่ได้รับการพิจารณาอนุญาตให้ส่งออกทางภาคใต้จะต้องส่งฟาร์มทางภาคใต้ ส่วนผู้ที่จะได้รับการพิจารณาอนุญาตให้ส่งออกทางกรุงเทพมหานครจะตั้งฟาร์มในจังหวัดใดก็ได้
5. จำนวนโคหรือกระบือที่จะพิจารณาให้ผู้มีฟาร์มส่งออกไปต่างประเทศได้ให้คำนวณจากโคนางหรือกระบือนางที่เลี้ยงไว้มากกว่า 100 ตัวขึ้นไป จึงจะอนุญาตให้ส่งโคออกไต่ร้อยละ 30 ต่อเดือนของจำนวนโคนางที่มีอยู่ในฟาร์ม ส่วนกระบือจะอนุญาตให้ส่งออกไต่ร้อยละ 10 ต่อเดือนของจำนวนกระบือนางที่มีอยู่ในฟาร์ม

คำว่าโคนางหรือกระบือนางตามที่กำหนดไว้ในวรรคก่อนให้หมายความถึงโคกระบือแม่พันธุ์ตามระเบียบของกรมปศุสัตว์

6. การพิจารณาอนุญาตตาม 5 ให้เริ่มปฏิบัติตั้งแต่วันที่ระเบียบการนี้เป็นต้นไปจนถึงสิ้นเดือนธันวาคมเป็นงวดหนึ่ง ส่วนในปีต่อ ๆ ไปให้กำหนดจำนวนอนุญาตไว้เป็นงวด ๆ ละ 6 เดือน คือตั้งแต่เดือนมกราคมถึงมิถุนายนงวดหนึ่ง และตั้งแต่เดือนกรกฎาคมถึงเดือนธันวาคมงวดหนึ่ง

7. ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2520 จะอนุญาตให้ส่งโคกระบือออกได้เฉพาะโคกระบือที่ผลิตได้ในฟาร์มของตนเอง เท่านั้น

8. จำนวนโคกระบือนางที่มีอยู่ในฟาร์มหรือโคกระบือที่ผลิตได้ในฟาร์มให้ถือตามรายงานผลการตรวจของกรมปศุสัตว์ร่วมกับผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ และผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งกรมปศุสัตว์จะได้แจ้งให้กรมการค้าต่างประเทศทราบสำหรับในระยะแรกนี้ให้ถือตามรายงานของกรมปศุสัตว์ที่แจ้งกรมการค้าต่างประเทศไว้แล้ว จนกว่าจะได้รับแจ้งใหม่

9. ให้ระเบียบการนี้ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

กระทรวงพาณิชย์

วันที่ 12 กันยายน 2516

ประวัติและการดำเนินงานโดยสังเขปของฟาร์มโชคชัย

บริษัทโชคชัย แรนช์ (CHOCKCHAI RANCH CO, Ltd.) ได้เริ่มดำเนินการธุรกิจในการเลี้ยงโคเนื้อขนาดใหญ่ตั้งแต่ปี 2511 เป็นต้นมาหลังจากที่ได้ทำการทดลองเลี้ยงมาแล้วเป็นเวลา 3 ปี จุดมุ่งหมายของบริษัทในการลงทุนก็เพื่อต้องการปรับปรุงคุณภาพเนื้อโคของประเทศและผลิตเนื้อที่มีคุณภาพสูงทัดเทียมกับต่างประเทศในราคาที่ถูกลงกว่าออกจำหน่ายทั้งตลาดภายในและต่างประเทศ ตลอดจนบำรุงพันธุ์สัตว์เพื่อใช้เป็นพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์สำหรับการขยายอุตสาหกรรมการเลี้ยงโคเนื้อของประเทศในอนาคต

บริษัทเริ่มลงทุนด้วยการสั่งซื้อพ่อพันธุ์แซมตา เกอร์คูคิสที่ชนะเลิศการประกวดจากสหรัฐอเมริกาในราคา 1 ล้านบาท จำนวน 1 ตัว พร้อมควายลูกโคพันธุ์แท้จำนวน 372 ตัว และลูกโคพันธุ์อเมริกันจำนวน 35 ตัว ในราคาตัวละประมาณ 30,000 บาท ตลอดจนแม่พันธุ์สำหรับการตอนสัตว์อีก 10 ตัว รวมเป็นการลงทุนในค่านพันธุ์สัตว์กว่า 12 ล้านบาท ซึ่งบรรดาโคพันธุ์แท้ต่าง ๆ เหล่านี้จะใช้สำหรับทำพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ ซึ่งนอกจากจะใช้ผสมระหว่างพันธุ์แท้ด้วยกันแล้วยังใช้ผสมกับแม่พันธุ์พื้นเมืองที่มีลักษณะคืออกควาย อันเป็นวิธีการยกระดับพันธุ์พื้นเมืองที่ดีที่สุดและถูกท้องที่สุดในระยะเวลานั้น ๆ ลูกโคที่เกิดจากการผสมพันธุ์จะมีสภาพและคุณสมบัติภูมิอากาศของประเทศไทยดีกว่าโคที่เกิดในต่างประเทศและบริษัทได้ใช้เป็นพ่อแม่พันธุ์หลักในโอกาสต่อไป

การลงทุนของบริษัท เป็นการลงทุนในการผลิตโคเนื้อในรูปแบบธรรมดาแบบ กล่าวคือ เป็นทั้งฟาร์มผสมพันธุ์เพื่อขยายพันธุ์และเป็นฟาร์มเลี้ยงและขุนโคเนื้อคุณภาพสูงส่งตลาด นอกจากนั้นบริษัทยังมีโครงการที่จะจัดตั้งโรงงานฆ่าสัตว์ที่ทันสมัยและบริษัทยังมีห้องสำหรับแช่เย็นเนื้อ (Chilled) ก่อนที่จะนำออกสู่ตลาดทั้งนี้เพื่อให้เนื้ออยู่ในระดับมาตรฐานสากล

ในด้านการผสมพันธุ์สัตว์ บริษัทจะเริ่มลงมือผสมพันธุ์ทั้งโคเนื้อพันธุ์แท้และพันธุ์ผสมในฤดูผสมพันธุ์เริ่มตั้งแต่เดือนเมษายนจนถึงสิ้นเดือนกรกฎาคมของทุกปี ในระยะเวลา 10 เดือนหลัง

จากการผสม ก็จะคลอกลงตกอยู่ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงพฤษภาคมของปีต่อมา ลูกโคจะกินนมอยู่ประมาณ 8 เดือน ก็จะเริ่มออกนมซึ่งจะเป็นช่วงของการเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตรที่ไรทำอาหารผสม เช่น ข้าวโพด ข้าวฟ่าง ลูกโคแต่ละตัวก็จะมีอาหารการกินอย่างสมบูรณ์ ซึ่งจะช่วยลดอัตราการตายของลูกโคลงได้มาก และบริษัทก็สามารถจัดซื้ออาหารผสมได้ถูกเพราะนอกจากจะเป็นช่วงฤดูเก็บเกี่ยวแล้ว ภาคตะวันออกเฉียงเหนือก็ยังเป็นแหล่งปลูกข้าวโพดที่สำคัญของประเทศอีกด้วย

ปัจจุบันบริษัทมีฟาร์มเลี้ยงสัตว์อยู่ 10 แห่ง ในบริเวณเนื้อที่รวมกันกว่า 30,000 ไร่ ในแต่ละฟาร์มจะแบ่งออกเป็นแปลงหญ้าและคอกสัตว์สำหรับให้สัตว์อายุต่างกันแต่ละรุ่น เช่น แปลงหญ้าสำหรับแม่โคและลูก แปลงหญ้าสำหรับลูกโคที่กำลังเติบโต หรือแปลงหญ้าสำหรับโคที่พอจะแยกจากแม่โคแล้ว เป็นต้น ในแต่ละคอกหรือแปลงหญ้าจะมีรางอาหารสำหรับใส่อาหาร เสริมให้กินเพื่อกระตุ้นการเติบโต ซึ่งจะทำให้ทุนระยะเวลาการเลี้ยงลงได้มาก ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาบริษัทได้ขยายกิจการออกไปเรื่อย ๆ ปัจจุบันมีโคทั้งสิ้นประมาณ 2 หมื่นตัว

สถิติการดำเนินงานของฟาร์มโชคชัย แรนซ์

| ปี | โคพันธุ์แท้ | | โคพันธุ์ผสม | | โคพันธุ์ผสมและโคพันธุ์พื้นเมืองที่ซอซุน | | กระบือ | |
|------|-------------|---------|-------------|---------|---|---------|---------|---------|
| | ผลิตได้ | จำหน่าย | ผลิตได้ | จำหน่าย | ผลิตได้ | จำหน่าย | ผลิตได้ | จำหน่าย |
| 2513 | 334 | - | - | - | 1,500 | 1,500 | - | - |
| 2514 | 334 | 130 | 1,600 | 800 | 9,000 | 9,000 | 3,000 | 2,000 |
| 2515 | 492 | 130 | 2,400 | 1,200 | 12,000 | 12,000 | 6,000 | 5,000 |
| 2516 | 650 | 240 | 3,200 | 1,600 | 13,200 | 13,200 | 10,000 | 8,000 |
| 2517 | 882 | 260 | 5,280 | 2,640 | 14,520 | 14,520 | 12,200 | 10,000 |
| 2518 | 1,188 | 535 | 6,720 | 3,360 | 15,972 | 15,972 | 15,000 | 12,000 |

ที่มา. บริษัทโชคชัย จำกัด

หน่วย : ตัว

ในด้านการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ของชาติมีโครงการที่จะให้ความช่วยเหลือในด้านการจัดหาพันธุ์และผสมพันธุ์ให้กับผู้เลี้ยงรายย่อยโดยดำเนินการร่วมกับหน่วยงานส่งเสริมและเผยแพร่พันธุ์ของกรมปศุสัตว์ ตลอดจนขายพ่อพันธุ์ให้กับผู้เลี้ยงรายย่อยในราคาที่ถูกลงกว่าสั่งซื้อจากต่างประเทศ ทั้งนี้เพื่อเป็นการบำรุงและขยายพันธุ์สัตว์ออกไปอย่างกว้างขวาง อันจะเป็นผลโดยตรงต่อการพัฒนาปศุสัตว์ของประเทศไทยในอนาคต

พาร์มโซคชัยจัดว่าเป็นพาร์มเลี้ยงโคเนื้อที่มีคุณภาพสูงทัดเทียมกับต่างประเทศเป็นแห่งแรก ของประเทศไทย ซึ่งดำเนินการวิธีการผลิตในรูปอุตสาหกรรมการผลิตโคเนื้อเพื่อสนองความต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ บริษัทได้รับความช่วยเหลือทางด้านการเงินซึ่งเป็นเงินกู้ระยะยาวจาก The Commodity Credit Cooperation ของกระทรวงเกษตรสหรัฐ (The U.S. Department of Agricultural) ซึ่งได้ให้ความช่วยเหลือในด้านการจัดหาพันธุ์ การลำเลียงสัตว์จากสหรัฐจำนวนมากมายังประเทศไทยได้รับความอนุเคราะห์จากกองบัญชาการทหารสูงสุดให้จัดหาเรือนำลึกที่ลึกลับ เนื่องจากใช้เรือลำเลียงขนาดใหญ่ นอกจากนั้นสถานีบำรุงพันธุ์สัตว์ที่ปากช่องก็ได้ให้ความช่วยเหลือในด้านเทคนิคต่าง ๆ ตลอดเวลา

จากผลงานของบริษัทที่ผ่านมาได้แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยสามารถจะผลิตโคเนื้อที่มีคุณภาพสูงซึ่งกำลังเป็นที่ต้องการของตลาดโลกได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นภาคที่ไม่ได้รับผลทางด้านการเพาะปลูกเท่าใดนัก และเป็นภาคที่ทราบกันโดยทั่วไปว่ามีสภาพเหมาะสมในการเลี้ยงสัตว์โดยเฉพาะโค - กระบือมากกว่าภาคอื่น ๆ

ประวัติการศึกษา

ชื่อ นายมนัส กาศยศรี

วุฒิการศึกษา เศรษฐศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมดี) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2514

หน้าที่การงาน

- (1) 2515 ประจำหน่วย หน่วยวิชาการ ส่วนวิชาการและวิเคราะห์
ฝ่ายตรวจสอบและวิชาการ สหธนาคาร จำกัด
- (2) 2517 วิชาการหัวหน้าหน่วยวิจัยและวิเคราะห์ ส่วนวิชาการและวิเคราะห์
ฝ่ายตรวจสอบและวิชาการ สหธนาคาร จำกัด
- (3) 2519 หัวหน้าหน่วยวิชาการ ส่วนวิชาการและวิเคราะห์
ฝ่ายตรวจสอบและวิชาการ สหธนาคาร จำกัด